І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-6740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 170. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 3-го ВЕРЕСНЯ 1960 — 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 3, 1960 — No. 170. VOL. LXVII.

КОНГРЕС ЗАКІНЧИВ ПРАЦЮ, НЕ СХВАЛИВШИ ЗАКОНОПРОЄКТУ ПРО ІМПОРТ ЦУКРУ

Вашингтон. — 86-ий Конгрес закінчив в четвер дня 1-го вересня ц. р. свою сесію без схвалення вимаганого урядом законопроєкту про уповноваження Президентові вирішити справу цьогорічних осінньо-зимових достав цукру із Домініканської Республіки. Палата Репрезентантів припинила свої праці — без визначення речення дальших нарад — в четвер о год. 6:51 вечора і Сенат п'ять годин пізніше о год. 11:52. Якщо Президент Айзенгавер не скличе надзвичайної сесії Конгресу в часі від вересня до грудня ц. р., то 86-ий Конгрес уже не збереться. Працю над розглядом приготованих і нових законопроєктів продовжуватиме тоді вже 87-ий Конгрес, який збереться дня 3-го січня 1961 року. На закінчення нарад Сенату провідник сенатської демократичної більшости Линдон Б. Джансон виголосив прощальну промову, в якій зробив підсумки праці і досягнень Конгресу. Не зважаючи на те, що през. Айзенгавер дуже незадоволений вислідами праць 86-го Конгресу, зокрема тим, що поконвенційна серпнева сесія не вирішила цілої низки справ й уповноважень для уряду, республіканські провідники у Конгресі сумніваються в можливості скликання Президентом надзвичайної сесії Конгресу до листопадових виборів чи й після них. Розчаровані вислідами праць 86-го Конгресу теж і провідники демократичної партії, бо серпнева сесія не вирішила майже ніодного підтримуваного демократами законопроєкту. Уряд незадоволений головним чином тим, що Конгрес не розв'язав справи взаємин із Домініканською Республикою в ділянці цукрового імпорту і не схвалив ніяких уповноважень, що давали б Президентові змогу здійснити передання призначеної для Домініканської Республіки цукрової квоти якійсь іншій країні. Бажане для Президента уповноваження скасувати призначену для Домініканської Республіки цукрову квоту у висоті 322,000 тони, Сенат схвалив, але ж Палата Репрезентантів залишила цю справу відкритою, узалежнюючи закуп цукру від Домініканської Республіки від започаткування економічних санкцій проти цієї країни теж усіма іншими членами Організації Американських Держав. Президент Айзенгавер має можливість або зігнорувати колишнє рішення Конгресу в справі імпорту 322,000 тонн цукру з Домініканської Республіки або авторизувати цей імпорт наприкінці грудня 1960 року, що не матиме ніякого практичного значення, бо ціла ця цукрова квота не зможе бути доставлена до 31-го грудня 1960 р., бо цього вимагає схвалене Конгресом уповноваження для уряду про зміну кубинської цукрової квоти відповідними імпортами цукру з інших країв.

Кенеді вважає республіканців винними в неуспіхах Конгресу

Вашингтон. — Після закінчення праці Конгресу демократичний кандидат на президента сенатор Джан Ф. Кенеді заявив на пресовій конференції, що він підтримуватиме всі ті законопроєкти, які відкинув 86-ий Конгрес, в новому 87-ому Конгресі, який збирається в січні 1961-го року. Кенеді заявив, що до неуспіху цього Конгресу причинилися республіканці, які виступили проти ліберальних проєктів в справі медичної допомоги допомоги старшим, збільшення мінімальної заробітної платні та федеральної допомоги на будову шкіл і будівельної програми. Республіканці відкидають це обвинувачення сенатора Кенеді, вказуючи на те, що демократи мають більшість в Конгресі у відношенні 2:1, і, якби тільки хотіли, то своїми голосами могли б ухвалити всі законопроєкти проти волі республіканців. Кенеді склав на пресовій конференції ще такі заяви: 1) Він прийняв би запрошення Хрущова конферувати з ним тільки тоді, коли б Хрущов одночасно запросив і віце - президента Ніксона; 2) Кенеді заявив, що Ніксон не порушує релігійної проблеми у виборчій кампанії, і тому не можна робити з цього приводу ніяких закидів віце - президентові; 3) Кенеді признає, що Конгрес не ухвалив тих проєктів, які треба було прийняти, і тому 87-ий Конгрес мусить це направити.

У вересні на Сході ЗДА передбачають теплу і суху погоду

Ню Йорк. — Федеральне Бюро Погоди передбачає на вересень в східних стейтах країни теплішу і сухішу від нормальної погоди. Нормальна температура для цього місяця пересічно буває така для головних чотирьох центрів країни: Ню Йорк — 68.4; Шикаго — 65.6; Денвер (Колорадо) — 62.7 і Сан Франсіско — 62. В більшості стейтів від східнього узбережжя аж по лінію Монтани і Ню Мексіко буде вища від нормальної температура, а на захід від цієї лінії температура має бути нижча за нормальну. Найхолодніше мало б бути у втейті Вашингтон і Орегон, а найтепліше в стейтах Айова, Ілліной, Індіяна, Огайо і Західня Вірджінія. Найбільше опадів мало б бути у північних стейтах від Вашингтону по Минесоту, а найменше у східніх стейтах. У всіх центральних стейтах повинно б бути нормальні дощі у вересні.

В АМЕРИЦІ

● З Білого Дому повідомляють, що 30-го вересня президент Айзенгавер „коротко і неофіційно" промовлятиме на п'ятій річній конвенції Польсько-Американського Конґресу в готелі Шерман в Шикаґо. Початок промови буде в годині 9:30 перед полуднем, і після того Президент відлетить до Вашинґтону. Попереднього дня Президент виголосить більшу політичну промову в Шикаґо і ночуватиме в тому місті.

● До Ню Йорку вернулися 82 американські студенти з 30 коледжів і університетів, які два місяці подорожували по Африці. 22-річний студент із Бінґгемтону Ф. Тавб не радо їхав до Африки, але тепер він вдоволений із своєї поїздки і каже, що радо поїхав би туди ще раз. Студенти привезли численні пам'ятки: списи, різнородні тубільчі капелюхи, барабани, куски слонової кости та різні амулети.

● Ореґонський сенатор Вейн Морс в промові в Сенаті нарікав на те, що столиця Вашинґтон стала загальновідома з того, що там всюди „чути" запах алькоголю", бо навіть в будинках деяких церков влаштовують коктейли. Сен. Морс промовляв із приводу дискусії над проєктом дозволити в неділю на Новий Рік продавати алькоголеві напої, бо найближчого року 1-ий січня припадає на неділю і вітання Нового Року буде в ранніх годинах в неділю 1-го січня.

● Крайова фундація для поборювання поліо стверджує, що дозволена до вжитку нова вакцина проти поліо д-ра Сабіна на 99 відсотків забезпечує проти цієї недуги. Цю вакцину заживатимуть доустно, а не при допомозі щеплення.

ТАКОЖ СЕНАТ СХВАЛИВ РЕЗОЛЮЦІЮ ПРО ДОЗВІЛ НА БУДОВУ ПАМ'ЯТНИКА ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон. — Минулої середи, 31-го серпня, Сенат З'єдинених Держав, на передодні закінчення своєї цьогорічної сесії, схвалив спільну з Палатою Репрезентантів і запропоновану сенатором Джекобом Джевітсом з Ню Йорку резолюцію про дозвіл здвигнути пам'ятник Тарасові Шевченкові на публічній площі в столиці країни. Палата Репрезентантів схвалила подібну резолюцію вже раніше. Схвалена спільна резолюція Сенату і Палати Репрезентантів у цій справі була негайно переслана до Білого Дому президентові Айзенгаверові до підпису, після чого вона стане законом і можна буде здійснити, якщо будуть на це зібрані відповідні фонди, як це постановляє резолюція.

45 СТУДЕНТІВ ЗАКІНЧИЛИ СЬОМИЙ УКРАЇНОЗНАВЧИЙ КУРС НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон. — В середу і четвер, 31-го серпня і 1-го вересня, тут відбулося врочисте закінчення вже сьомого з черги курсу українознавства, що його в цьому році відбуло сорок п'ять студентів, переважно учнів середніх і вищих шкіл у віці від 16 до 21-го року. Між курсантами було 30 дівчат і 15 хлопців, з усіх 13 народжених в ЗДА або Канаді, 9 ще в Україні а решта на скитанні в Европі. П'ятеро з усіх не володіло українською мовою. Курс закінчено іспитами та спільною вечерею 31-го серпня і роздачею свідоцтв 1-го вересня. На кінцевих іспитах, що їх переводили учителі курсів: їх директор проф. д-р Василь Стецюк, проф. Ів. Близнак та проф. Мирон Куропась, були приявні гол. предсідник УНС Д. Галичин і, частинно, його заступник И. Лисогір. Під час спільної вечері виголошено ряд промов, а опісля курсанти дали концерт своєї мистецької самодіяльности. Попереджено вечерю молитвою, яку провів присутній в тому дні на оселі всч. о. Антін Борса, український католицький парох Джерзі Сіті, а програму започаткував відповідним словом п. Д. Галичин. Крім нього промовляли п. Йосиф Лисогір, гол. касир УНС Ротелів п. М. Куропась, від батьків д-р Скап з Канади, від імени Слободян, приявний в тому дні на оселі і інж. Дмитро Андрієвський, від імени учнів Культурної Фундації при Лізі Молоді Тарас Шмагала, від імени курсантів Данило Завальняк і Христина Березовська та на закінчення управитель Союзівки Данило Слободян. Концертова програма, як і самі курси, стояла під знаком підготови до відзначення 100-річчя з дня смерти Тараса Шевченка. Промову про Шевченка і українську молодь в Америці сказав курсант Ігор Улицький, а мішаний хор курсантів під проводом своєї учительки Лесі Васьків виконав ряд пісень до слів Шевченка. Шевченкові вірші деклямували Ляриса Кравчук і Арета Коваль, а курсант Літепло, що з курсанткою Галиною Лисою акомпаньював хорові на фортепіяні, відспівав сольо. Були також народні танки під проводом Анни Гетфілд із Іваном Левковичем при фортепіяні. В четвер, 1-го вересня перед полуднем, курсанти і їх учителі, під проводом свого директора проф. д-ра В. Стецюка та в приявності гол. предс. УНС Д. Галичина відбули останню сесію, під час якої їм роздано свідоцтва відбутого курсу з оцінками їх успіхів.

Рокефеллер конферував із Ніксоном; він виголосить 120 промов

Вашингтон. — 1-го вересня нюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер відвідав недужого віце-президента Річарда М. Ніксона в армійському шпиталі Волтера Ріда, з яким конферував півгодини, обговорюючи плян виборчої кампанії. Після конференції Рокефеллер заявив журналістам, що під час виборчої кампанії він плянує виголосити 120 промов, це значить, що впродовж найближчих двох місяців кожного дня мусітиме він виголошувати принаймні по дві промови. Пресовий секретар Ніксона Г. Кляйн повідомив пресу, що віце-президент плянує вийти зі шпиталю 10 вересня, а вже 12 вересня має почати інтенсивну виборчу кампанію і думає зробити 9,000 миль за шість днів. Представник кандидата на віце-президента амбасадора до Об'єднаних Націй Генрі Кебота Ладжа повідомив, що вже в суботу він залишає свою працю в ОН і починає виборчу кампанію разом із стейтовим генеральним прокуратором Луїсом Дж. Лефковіцом. В дні Праці Ладж і Рокефеллер мають відвідати надберяжні місцевості під Ню Йорком Джовнс Біч, Рокавей і Коні Айленд, де вестимуть виборчу кампанію.

Численні і багатолюдні імпрези, головно молоді, започатковують новий сезон

Цей довший, бо зв'язаний з Днем Праці в понеділок 5-го вересня кінець тижня, закінчує формально вакаційний період та відкриває новий сезон громадської активности. Відкриють його численні імпрези, зокрема нашої молоді, що відбудуться впродовж цього кінця тижня. Дві великі імпрези будуть в Ню Йорку: крайова конвенція Ліґи Української Молоді Північної Америки, що приваблює сотні осіб з усіх частин країни і Канади, та ювілейний з'їзд Об'єднання Демократичної Української Молоді, що відбувається в 10-річчя існування тієї організації. Разом з конвенцією Ліґи, що має в програмі, крім ділових нарад, також танкові вечорі та велику культурну імпрезу, відбуває свою конвенцію Товариство Українських Порфесіоналістів. Другий з'їзд професіоналістів, цим разом Українських Ветеринарних Лікарів ЗДА і Канади відбудеться в Шикаґо, Ілл. Також це товариство відзначить цим з'їздом своє 10-річчя. Свої масові здвиги відбуває Спілка Української Молоді Америки на своїх оселях, зокрема на оселі в Елленвіл в сусідстві Союзівки. Свої імпрези і наради матиме Пластова молодь на своїй оселі в Іст Четгем, як також молодь ОДВУ на своїй оселі в Лігайтоні. Рівночасно на Союзівці, оселі УНСоюзу біля Керґонксону, відбуватимуться впродовж цього кінця тижня масові спортові, головно тенісові і пливацькі змагання, що їх організують крайові Українська Спортова Централя та Карпатський Лещетарський Клюб. На цій же оселі, яка щорічно приваблює на ці імпрези та на „прощання з вакаціями" тисячі осіб і сотні молоді, передбачені також ряд культурно-розвагових імпрез зокрема виступ атракційного „Веселого Львова" із популярними нашими артистами. Цілий ряд з'їздів та розвагових і спортових імпрез заповіджені в багатьох інших громадах ЗДА і Канади.

ПРОЩАЛЬНЕ ПРИЙНЯТТЯ ДЛЯ ЛАДЖА В ОН

Дотеперішній амбасадор ЗДА до ОН Генрі Кебот Ладж (праворуч) з дружиною вітається з генеральним секретарем ОН Даґом Гаммершилдом на прийнятті, в ньому взяло участь 1,700 дипломатів, членів делеґацій і службовців Об'єднаних Націй. З днем 2 вересня ц. р. Генрі Кебот Ладж починає вже виборчу кампанію, як республіканський кандидат на віце-президента ЗДА.

Кебот Ладж не запросив мадярських комуністів на свій прощальний бенкет

Об'єднані Нації. — Генрі Кебот Ладж уладив в минулу середу у готелі Валдорф Асторії працальний вечір для дипломатичного корпусу Об'єднаних Націй у зв'язку з своїм відходом з становища тамошнього амбасадора З'єдинених Держав. Він запросив 1,700 гостей, між якими були члени 82-х делеґацій, за винятком комуно - мадярської: Генрі Кебот Ладж не запросив мадярських комуністів, зате, для заманіфестування, що він не є проти мадярського народу, запросив мадярських еміґрантів. Між запрошеними були не тільки дипльомати, але й службовики, секретарки, ба навіть возьні й віндярі з ОН, які там працювали впродовж останніх сьоми років разом з Ладжом. Ладж перестав бути делеґатом ЗДА в ОН від 3 вересня ц. р., щоб могти цілістю зайнятись передвиборчою аґітацією, кандидуючи поруч М. Ніксона — на віце-президента ЗДА. Він дістав найкращий дарунок від делеґата Ірляндії: велику кришталеву вазу з Вотерфорд в Ірляндії з 18-го сторіччя.

У Парижі йдуть наради над врятуванням федерації Малі від розпаду

Париж. — На п'ятницю 2-го вересня заповіджено приїзд до Парижу прем'єра Республіки Судану Модібо Кейти, що його ще 20 серпня запросив президент де Ґоль, як тільки Республіка Сенеґаль проголосила виступлення з Федерації Малі. Прем'єр Сенеґалю Мамаду Дія прибув тоді негайно на запрошення де Ґоля, але — за газетними повідомленнями — заявив де Ґолеві, що Сенеґаль не повернеться до федерального зв'язку з Суданом. Де Ґоль вислухав це, але відмовився негайно визнати окрему сенеґальську державу. Суданці закидували Франції, що це вона підмовила сенеґальського прем'єра до розірвання Федерації Малі, бо — всупереч закликам суданського прем'єра — не дали йому військової допомоги для перешкодження тій односторонній сецесії. Французи бороняться, що — мовляв — Франція не могла збройно втручатись у внутрішньо - африканський конфлікт між двома муринськими країнами та що вона має надію, що справа мирно наладнається. Цю надію скріпив факт несподіваного прибуття до Парижу ще перед приїздом суданського прем'єра — двох колишніх міністрів Федерації Малі, близьких приятелів Модібо Кейти. Кейта ніби хоче договоритись з Францією, погрожуючи, що в противному випадку Франція втратить чотири летовища в Судані.

Йорданія звернулась до Арабської Ліґи із скаргою проти З'єдиненої Арабської Республіки

Амман. — Король Гуссейн здійснив заповіджену погрозу, що він заскаржить З'єдинену Арабську Республіку до Арабської Ліґи за підрізування державности Йорданії, доказане останнім бомбовим замахом, в якому згинули йорданський прем'єр і десять інших осіб. Йорданський уряд і його пропаґанда підтримують закиди, що почин до згаданого бомбового атентату, вибуховий матеріял і гроші прийшли з Дамаску, столиці Сирії приналежної тепер до З'єдиненої Арабської Республіки. Ген. Маялі, близький свояк убитого прем'єра і головний командант йорданської армії, перестеріг членів родини вбитого прем'єра, щоб вони не думали про акти терору супроти родин двох безпосередніх замаховців, які втекли до Сирії. У маніфестаційному похороні прем'єра взяли участь м. і. тисяча арабів з крісами, членів племени, до якого належить родина Маялів.

Західньо-німецький міністер оборони конферуватиме в Англії про затіснення союзу

Лондон. — Західньо - німецький військовий міністер Франц Йосиф Штравс прибуде в перших днях наступного тижня до Лондону для нарад з англійським міністром оборони Геролдом Воткінсоном про затіснення співпраці в ділянці узгідненої продукції зброї та однакового узброєння членських країн Північно - Атлантійського пкту (НАТО), куди належить також Англія і Західня Німеччина. Штравс має на цілі також відвідання вистави англійського летунства, при чому появились поголоски, що Західня Німеччина хоче партиципувати у продукції нового великого англійського гелікоптера, ніби дуже придатного для військових цілей.

● Південна Корея навіщена новою стихійною катастрофою: тайфун „Кармен", що перейшов над країною в минулому тижні, дав у висліді 24 вбитих, 134 ранених і одну особу, що зникла безслідно. 100,105 осіб остались бездомних, 11,169 будинків лягло в руїнах, 520 кораблів пошкоджених, а загальні шкоди обраховано на понад 2 мільйони долярів.

ХРУЩОВ ПРИЇДЕ ДО НЮ ЙОРКУ НА АСАМБЛЕЮ ОН

ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕР, МАБУТЬ, ВИСТУПИТЬ ТЕЖ В ОН — ПІСЛЯ ВІД'ЇЗДУ ХРУЩОВА

Об'єднані Нації. — Нікіта Хрущов таки приїде до Ню Йорку, як голова совєтської делеґації на 15-ту Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй, що починається 20-го вересня ц. р. Ще 10-го серпня Хрущов заявив, що „почував би собі за велику честь", коли б він міг очолити делеґацію СССР на Генеральну Асамблею та запропонував при цій нагоді, щоб на цій Генеральній Асамблеї стрінулись голови урядів чи держав всіх 82-х членських країн Об'єднаних Націй і щоб таким чином Генеральна Асамблея перетворилась в „світову конференцію на вершинах" — задля розв'язання справи міжнародного роззброєння. Цю ідею зміста відкинули західні держави, а през. Айзенгавер назвав її пропаґандивним ходом. Однак, не зважаючи на таке неґативне становище західніх і більшости інших країн у світі, на Кремлі, видно, рішено, що треба таки покористуватися тереном Об'єднаних Націй для дальшої своєї пропаґанди і тому в четвер 1-го вересня появився такий офіційний комунікат ТАСС-а: „Рада міністрів Совєтського Союзу рішила, що делеґацію Совєтського Союзу на 15-ту сесію Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй становитимуть Н. С. Хрущов, голова делеґації, А. А. Громико (міністер закордонних справ), В. А. Зорін (його заступник), С. А. Віноградов (амбасадор у Франції) і А. А. Солдатов (амбасадор в Англії)". Нема сумніву, що з уваги на приявність Хрущова в Ню Йорку — прибудуть туди в характері голов делеґацій — всі лідери з комуністичних країн середньої і східньої Европи. Західня преса не виключає, що приїзд Хрущова спонукає і деяких інших прем'єрів приїхати на цю Асамблею, але виключають, щоб з цієї нагоди відбулась конференція „на вершинах". През. Айзенгавер, мабуть, виголосить також промову на цій Генеральній Асамблеї — це буде його останній виступ на терені Об'єднаних Націй. Він певне захоче — інформує преса — особисто відперти пропаґандивні атаки, що їх безсумнівно зробить з трибуни ОН Нікіта Хрущов. Але покищо нема виглядів на можливість зустрічі Айзенгавера з Хрущовим. Американська преса і керівні чинники у Вашингтоні висловлюють великий сумнів, чи Хрущов схоче старатися за побачення з Айзенгавером, а уряд ЗДА не думає запрошувати його до Вашингтону з власної ініціятиви після тих всіх образ, що їх він зробив під адресу Д. Д. Айзенгавера. Хрущов буде в ЗДА вірогідно тільки якій тиждень. Айзенгавер промовлятиме, після його від'їзду. Большевики мусіли проголосити замір Хрущова приїхати до Ню Йорку бодай на три тижні раніше — з уваги на поліційну охорону, яку треба буде йому знову дати.

На Асамблею ОН з'їдуться, мабуть, всі сателітські комуністичні ватажки

Об'єднані Нації. — Перший секретар комуністичної партії в Румунії і її безперервний диктатор Ґеорґе Ґеорґіу-Дей заповів свій приїзд на Генеральну Асамблею Об'єднаних Націй, як голова румунської делеґації на велику дебату про міжнародне роззброєння. Газети здогадуються, що ця заповідь є тільки першою ластівкою, що до Ню Йорку з'їдуться на Асамблею Об'єднаних Націй найвищі „промінентати" всіх комуносателітських країн із Хрущовим у проводі, та — власне — з уваги на Хрущова. Цим пояснюють „рух" в сателітських країнах. Під кінець мин. тижня два совєтські віце-прем'єри, Фрол Козлов і Ніколай Іґнатьєв, приїздили на наради до Софії в Болгарії, а мадярського Яноша Кадара „сердечно" гостював „сам" Хрущов. Східньо-німецький Вольтер Ульбріхт разом з іншими сателітськими верховодами активно підтримує Хрущова, як ніби промотора коекзистенції і противника „догматистів, сектантів, ревізіоністів і опортуністів" в комуністичному русі.

Банч твердить, що „найгірше минулося" в Конґо, але не виключає проливу крови

Об'єднані Нації. — Заступник генерального секретаря ОН д-р Ралф Банч, який від самого початку конґолійської кризи репрезентував там ОН, вернувся в минулий четвер до головної кватири Об'єднаних Націй, де заявив журналістам, що „найгірше минулося" в Конґо, але не можна виключити ще найбільших труднощів, включно з вибухом громадянської війни. Запитаний, як будуть поводитися війська ОН в Конґо, коли прийде до одвертої війни між конґолійськими військами Люмумби і катанґійськими військами Чомбе, Банч заявив одверто, що він покищо — не знає, але усвідомлює, що це не можливо, щоб війська ОН байдуже приглядалися проливові крови. Війська ОН, пригадав він, були вислані до Конґа в першу чергу, щоб берегти безпеку цивільного населення. Ралф Банч, який є лавреатом Нобеля за його мирові заслуги в ізраїльсько-арабському спорі, та який займає найвище становище з усіх американських муринів, ствердив, що такої трудної, важкої і скомплікованої ситуації, як він її стрінув у Конґо, він ще не мав. У нав'язанні до побиття американських і канадійських летунів в минулу суботу, Банч заявив, що примітивізм політичної думки і нервові настрої в Конґо такі, що досить, щоб хтось крикнув „бельґійський парашутист", щоб спричинити вуличні заворушення чи побиття невинних людей. Генеральний секретар Гаммершилд, д-р Банч і індієць Басшвар Даяль, який їде на місце Банча до Конґа, перевели довгі наради.

У СВІТІ

● **У Голляндії** десятки тисяч осіб захворіли внаслідку споживання марґарини, рекламованої, як „поправленої і видайнішої". Генеральний директор здоров'я в Голляндії, проф. П. Мунтендам, перестеріг голляндців проти споживання марґарини марки „Плянта" і наказав забрати ту марґарину геть із усіх крамниць. Навіть печиво з домішкою тієї марґарини шкодить здоров'ю. Проти продуцентів поведено слідство.

● **У Північній Сирії** зроблено нову велику археологічну знахідку: британська археологічна експедиція впала на слід цілого старинного міста, скритого під горбами на сирійсько-турецькому кордоні. Гадають, що те місто було збудоване в 9-му сторіччі перед народженням Христа, себто близько 3,000 років тому. Яка його назва і яка причина його знищення — газетні вістки про це не кажуть.

● **На Олімпійських ігрищах** у Римі одним з „асів" американської дружини є гребець Джек Келлі з Филаделфії. Його недавно померлий батько відзначився був на Олімпійських ігрищах в 1920 році. Джек Келлі — сам вже батько п'ятеро малолітніх дітей — стрінувся в Римі з своєю сестрою, теперішньою княжною Монако, колишньою фільмовою зіркою Грейс Келлі.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Чесна гра — чесні противники

В американській пресі появилась світлина, на якій сенатор Генрі М. Джексон, голова Крайового Комітету Демократичної партії, і сенатор Трастон Б. Мортон, голова Крайового Комітету Республіканської партії, підписують у Капітолі, в Вашингтоні, „Правильник чесної поведінки у виборчій „кампані". Третім на цій світлині був Чарлз П. Тефт, голова окремої заінкорпорованої організації „Комісія чесної поведінки у виборчій кампанії". Всі три діячі на світлині — приязно посміхаються, як союзники й однодумці, а не як противники і суперники. Бо вони одностайні в поглядах на конечність такої чесної гри у міжпартійній боротьбі, яка є невід'ємною частиною цілої американської державної двопартійної системи і всього тутешнього політичного клімату. Маніфестаційні куртуазійні депеші, що їх вислали хворому віце- президентові Ричардові Ніксонові до шпиталю сенатори Кеннеді і Джансон, його противники у передвиборчій кампанії, і його відповідь доповнюють картину здорової політичної атмосфери, в якій починається цьогорічна виборча кампанія в ЗДА.

Чесна гра у міжпартійній боротьбі за впливи — це одна з найкращих і найбільш характеристичних рис американської системи і політичної практики. Це не значить, що внутрішньополітичні проблеми і розбіжності поглядів на їх розв'язування не викликають пристрастей, і що, зокрема, передвиборчі кампанії в Америці анемічні, позбавлені драматичних моментів. Так не є. Але вони не переступають меж взаємної пристойности і не порушують найважливішого принципу, що є доказом політичної культури народу: льояльности до противника. І всередині партії відбуваються палкі суперечки та боротьба суперників за мандат партії репрезентувати її у крайових виборах. На кожних передвиборчих конвенціях зараз же після вирішення кандидатур противники подають один одному руку й єднаються для спільної кампанії в користь партійного „тикету", а після вибору нового президента — його вчорашній „ворог" деклярує повну льояльність і готовість співпраці новому голові держави.

Чесна гра у міжпартійній боротьбі в Америці спирається на кількох священних засадах, які вже, так би мовити, ввійшли в кров суперників і становлять непорушне табу. Кожний приймає згори, що його противник, так само як він, добрий патріот, і тому не існує чогось такого, як лiцитація у патріотизмі. Не втягається персональних моментів у політичну боротьбу — йде полеміка з поглядами, з становищами, а не з особами. Тому серед найзапеклішої полеміки і агітації за суперечні кандидатури — люди протилежних таборів одні одних шанують і одні з одними продовжують зустрічатися на товариському ґрунті. Льояльність супроти противника диктує признавати йому рацію там, де він її має, і виключає диковинний погляд, що однопартієць завжди має рацію, а чоловік з „ворожої" партії — завжди помиляється. Чесна гра оперта врешті на найважливішому принципі — розмежування інтересів осіб і партій від інтересів держави, країни. У міжпартійному суперництві всі свідомі того, що „найвищий закон — добро Республіки", і тому партійні противники ніколи не спускають з очей спільного ворога своєї батьківщини та спільних цілей оборони своєї країни.

Яка прекрасна показова лекція для нас, українців! Як сумно виходить порівняння тієї чесної міжпартійної гри з українськими міжпартійними відносинами! На превеликий жаль, в міжпартійних українських взаєминах не тільки нема льояльности до противника, але дуже часто нема її навіть до партійних союзників, навіть до членів того самого партійно - політичного бльоку. Ми дуже чулі на пункті нашої культури. Як же вона проявляється в партійно - політичній площині? Сила Америки не тільки в її армії і фльоті, добробуті і техніці, але і в політичній культурі, яка гарантує внутрішню єдність народу та одностайність перед зовнішнім світом.

Вивчання комунізму

Справа вивчання комунізму, зокрема освідомлювання широких кіл громадянства про його суть, цілі і тактику, починає у З'єдинених Державах Америки все більше актуалізуватися і переходить уже від теоретизування в сферу конкретних проєктів, зближаючись до своєї реалізації.

Великим кроком уперед, якщо йде про американські провідні політичні кола, була приготована віце - президентом Ричардом М. Ніксоном аналіза комунізму, чи точніше його програма боротьби із загрозою комунізму у внутрішньо- і зовнішньополітичних аспектах. Ніксонова програма базується на слушній і правильній тезі, що для того, щоб успішно боротися з ворогом, треба добре його знати, значить, добре усвідомлювати характер і суть комуністичної загрози, й орієнтуватися в цілях і тактиці Москви.

Потребу вивчання комунізму, як найбільшої актуальної загрози для американської системи конституційного ладу і для існування ЗДА та вільного світу, підтвердила також Асоціяція Американських Адвокатів, приймаючи на своїй, відбутій останніми днями конференції, програму ознайомлення молодих американців із „суттю, цілями і тактикою комунізму та комуністичних загроз для наших громадянських прав і свобід'. Резолюцію в справі реалізації цієї програми передусім по американських середніх і високих школах, запропонована Спеціяльним Комітетом Асоціяції Американських Адвокатів для справ комуністичної тактики, була прийнята великою більшістю згаданої конференції — 114 проти 39. Згідно з прийнятою резолюцією, ознайомлювання молоді з комунізмом має стати частиною шкільної виховної програми, і Асоціяція адвокатів має допомагати в її переведенні доповідачами та лекторами і відповідною літературою. Головною темою доповідей має бути „Що таке комунізм і до чого він змагає?". Конечність реалізації запропонованої програми умотивована занепокоюючою недостачею розуміння суті, справжніх цілей і завдань комунізму в протиставленні до американської системи конституційного ладу.

Найбільш конкретним заходом у ділянці вивчання комунізму треба вважати обговорюваний тепер у Конгресі законопроєкт в справі створення урядової академії для студіювання шляхів і засобів „холодної війни з комунізмом", затверджений уже сенатською Правничою комісією і Підкомісією для справ внутрішньої безпеки і прийнятий в середу 31-го серпня Сенатом. Здійснення цього законопроєкту посуне далеко вперед справу освідомлення американського громадянства, зокрема молодих американців, що готуються стати на зміну теперішнім державним мужам ЗДА, в цій чи не найважливішій ділянці сучасної політики.

Усі ці програми й заходи не надто приємні й бажані для кремлівських керівників міжнародного комунізму, які докладають усіх зусиль, щоб закрити перед світом, зокрема перед вільними народами Заходу, справжню суть комунізму і дійсний стан його „досягнень" в уярмлених ними країнах. Тому Хрущов пробував висміяти започатковані в ЗДА тенденції для вивчання комунізму і для усвідомлення його суті, іронізуючи, що він, мовляв, страшенно затривожений антикомуністичною програмою Ніксона. Цим своїм іронізуванням Хрущов тільки підтвердив, що головним і найпершим союзником комунізму в його поході на завоювання світу є незнання його цілей та засобів і фальшиве розуміння його справжньої антинародної суті. Чим краще будуть орієнтуватися американці, особливо американська молодь, в тому, що таке комунізм, а зокрема в основних тенденціях російського імперіялізму, що з них виходить і їх здійснює комуністична Москва, тим більш безглуздими будуть перехвалки Хрущова, що, мовляв, як не діти, то внуки сучасних американців житимуть під комунізмом.

СІРА ЕМІНЕНЦІЯ КУБИ

Фідель Кастро — офіційний голова „Руху 26-го липня", прем'єр Кубинської республіки, символ нинішнього кубинського режиму і найбільш арогантний його пропагатор, що виголошує багатогодинні вічеві демагогічні промови. Але справжнім будівничим комуністичної Куби, справжнім реформатором Куби за совєтськими зразками і головною пружиною протиамериканських та просовєтських актів є не Фідель Кастро, а 32-річний Ернест Гевара, відомий популярно, як „Че", формально президент Державного банку Куби, фактично диктатор в усіх її господарських справах і головний та вирішний інспіратор кубинської закордонної політики, включно з її революційним місіонерством в усій латинській Америці.

Ернеста Гевару вважають „мозком і виконним рам'ям Фіделя Кастра". З усіх комуністів на Кубі він найбільш фанатичний ворог З'єдинених Держав і найбільш сліпий звеличник Совєтського Союзу та комуністичного Китаю. Завітна мрія і остання політична ціль Гевари — створити з цілої латинської Америки комуністичну імперію і знищити дотла всякий політичний і економічний вплив З'єдинених Держав в тих країнах. Куба має — за пляном Гевари — стати країною з устроєм зразковим для всіх інших середньо- й південноамериканських країн. Це не має бути якийсь новий оригінальний зразок, як його, наприклад, хоче створити для Індонезії Сукарно, чи для Югославії подекуди створив Тіто. Гевара плянує цілковито скасувати приватну власність впродовж найближчого року в усіх ділянках промислу, торгівлі, хліборобства й комунікації. Преса, радіо і телевізія вже фактично удержавлені. Більшість управної землі перейшла у відання державного Інституту аграрної реформи, який керує коло 1,500 колгоспами — „кооперативами" і насправді є власником коло половини всієї території Куби. Туди належать також коло 2,000 державних крамниць, які майже в цілості заступили приватну торгівлю на провінції і по селах. 44 контрольованих урядом рибальських кооперативи охопили майже всю риболовлю і рибну торгівлю. Коло 50 совєтських і комуно - китайських „спеців" є дорадниками того Інституту аграрної реформи.

Усе взагалі, що приносить будь-який прибуток, від готелів почавши, а на автобусах скінчивши, стає предметом державного зацікавлення. У підприємстві з'являється державний інспектор, який „перезіряє" його та оцінює — на дрібну частину дійсної вартости. Власникові „пропонують" державні бонди, практично безвартісні. Коли власник перечить — його викидає поліція і підприємство перебиполіція і підприємство перебине „експериментальний соціялізм", а звичайний грабіж за большевицьким взором. Жертвою такого грабежу впали в першу чергу американські підприємства. Американці вклали в Кубу понад більйон долярів інвестиціями, з того коло 300 мільйонів в цукроварні, а поза ними — в плянтації тютюну й кави, рафінерії нафти, копальні нікля й міді, електрівні, телефонічну сіть, скотарство, готелевий промисл. Більшу частину того майна вже знаціоналізовано себто просто загарбано без ніякого відшкодування. Решта буде загарбана, і така сама доля зустріне всі чужинецькі вартості на Кубі. Гевара заявив недавно одному з західньо - европейських амбасадорів грубо й без зайвої дипломатії: „Ми не заінтересовані в господарських зв'язках з вами чи з будь-якою іншою капіталістичною країною. Ми демонструємо наші переконання навіть могутній Америці. Ми маємо дійсних приятелів, які займуть тут всі ваші місця".

Москва знає, хто такий Гевара, дуже його „шанує" — поки потребує — і маніфестує це у своїй пресі. Однак сам Гевара не шукає собі слави й не любить персональної реклями. Низького росту, худощавий, з рідкою борідкою, постійно в зеленкавій старій, брудній уніформі та в нечищених черевиках, він є радше типом большевика з ранніх часів жовтневої революції, як аргентинським лікарем, сином багатія. Бо Ернесто Гевара — син багатого будівельного інженера в Буенос Айресі, де він студіював медицину і дістав ступінь лікаря в 24-му році свого життя. Тому він не має кубинського патріотизму, а Кубу вважає тільки, як випадну браму для поширювання в Південній Америці комунізму. Лікарською практикою ніколи не займався, присвятившись замолоду комуно - революційній підривній роботі. Він нав'язав широкі зв'язки з комунофільськими діячами в Болівії, Перу, Колюмбії, Венесуелі і Ґватемалі. Особисто відвідував ті країни і студіював їх соціяльно - економічні проблеми, ставши помалу одним з найкращих знавців соціяльно - економічної ситуації в кожній американсько-латинській країні. Коли в Ґватемалі прийшов до влади прокомуністичний уряд полк. Джакобо Арбенца, він став там генеральним інспектором аграрних реформ. Після упадку того режиму скрився в арґентинській амбасаді, потім утік до Мехіка, де познайомився з Фіделем Кастром і став його найближчим дорадником і співробітником у підготові революції на Кубі. Брав особисто участь в партизансько - революційній боротьбі проти диктаторського режиму Фульженсія Батісти. Коли 1-го січня 1959 року Фідель Кастро прийшов до влади, Кубою почав насправді правити тріюмвірат — Фідель Кастро, Ернесто Гевара і брат Фіделя, Равль Кастро, командант кубинських збройних сил, також переконаний фанатичний комуніст, який з усієї тієї трійки має „найгладші" товариські форми і тому найбільше надавався для останньої подорожі до комуністичних країн за зброєю для Куби. Недавно Ернесто Гевара видав книжку „Війна партизанів", яка є наче довідником техніки комуністичної революції в латинській Америці. Фредерік Сондерн у своїй великій статті в „Рідерс Дайджесті" за вересень 1960 п. н. „Темний чоловік позаду Кастра", звідкіля здебільша черпаємо ці інформації, твердить, що „Війна партизанів" Гевари є таким самим покажчиком плянів нинішнього режиму на Кубі, як „Майн Кампф" був покажчиком плянів Адольфа Гітлера...

Д-р Ростислав Сочинський

ХОЛОДНІ МІРКУВАННЯ

Здавалося б, що літо вже минає, одначе нашим цьогобічним громадянам, що поселилися між Атлянтійським і Тихим оканами, де термометр, за виїмком природньо холодженого Сан Франсіска, показує 90° Ф. і вище, спека таки добре дошкулює.

На протязі останніх двадцяти років, починаючи від другої світової війни, коли то бої проходили в джунґлях Бірми й Борнео, під час Корейської війни, яку часто велося на гарячих рижових полях, американські військові й цивільні інституції зібрали багато вартісних даних про вплив високої температури на людський організм, зокрема під час фізичних зусиль.

Провівши цьогорічні вакації у західних стейтах ЗДА, ми мали нагоду зустрічати науковців - учасників експедиції, що переводили такі досліди в каліфорнійській Долині Смерти та в арізонській пустині недалеко Юми, де спека в той час доходила до 120° Ф. (49° Ц.) Для дослідженя вони брали вояків-добровольців, або ж штучну „людину", збудовану з мідяної бляхи. Температуру „шкіри" такого манекена утримувалось автоматичними приладами. Експерименти доповнювано у Військових Дослідних Лябораторіях в Натіку, біля Бостону, де в окремих коморах можна створити атмосферичні обставини зближені до природніх: сніг, дощ, спеку (165°), мороз (мінус 70° Ф.) вітер (до 40 миль на годину) і вогкість (1 - 100%). Висліди тих тестів змінюють давніші неправильні погляди і дають нам неоціненну науку для охорони перед спекою.

Температуру людського тіла регулює т. зв. гіпоталямус підгорбова ділянка промінного мозку. Цей „термостат" утримує на певному рівні тепло крови, яке у нормальної, здорової людини вагається між 96° і 99° Ф. Пожива — це опал, який нагріває кров. Приблизно 10% їжі, яку ми споживаємо, перетворюється в енергію щоденної фізичної діяльности. Решта переходить в тепло. Надмір їжі маґазинується у тілі у вигляді товщу. Кров позбувається тепла якого організм не потребує, і переносить його у безліч кровоносних волосничків до шкіри. Шкіра в свою чергу передає це тепло в своє оточення: повітря чи одежу. До серця повертається вже охолоджена кров.

Коли тіло внаслідок руху, фізичної праці, чи спеки надмірно нагрівається, починає діяти інша частина системи охолоджування а саме: потові залози. Ці мікроскопічні органи виділюють плин, званий потом, який через випаровування охолоджує шкіру та кров. Потові залози можуть виділити за годину коло 4-рьох літрів поту. Цей спосіб холодження такий досконалий, що протягом недовгого часу людський організм може перенести гаряч 240 - 260° Ф., очевидно при посиленій доставі води і під умовою, що повітря оточення — сухе.

Надмірне тепло при високій вогкості може створити небезпечну ситуацію. Вогке повітря не сприймає додаткової води з випаровування поту. Піт залишається на поверхні тіла і нівечить систему охолодження. Подібне ґрізне положення може постати, коли потові залози під час спеки з тої чи іншої причини перестають працювати. Це все може привести при надмірному фізичному зусиллі до теплового удару й гарячевого виснаження. Без своєчасної лікарської допомоги обидві ці недуги можуть мати ґрізні наслідки.

Ось кілька правил, як охороняти себе від спеки:

1) Відживлення має бути, як завжди, раціональне. Чи то в холоді, чи в спеці людський організм спалює майже однакову кількість енергії. Їжа повинна бути легка й поживна, багата на білки (м'ясо, риба, сир, яйця).

2) Людина переносить спеку краще у легкій одежі, як гола або в купелевому строї. Дослідження показали, що людське тіло, прикрите одягом, абсорбує з соняшного проміння коло 120, а голе понад 200 кальорій на годину. Хоч темний колір абсорбує більше тепла, як ясний різниця у рефлективних прикметах одежі така незначна що фарба у цьому випадку не має великого впливу на температуру тіла. За винятком дуже вогкого тропічного клімату, треба носити підсорочку, яка втягає і помагає випаровувати піт, абсорбує сіль і тим самим запобігає подразненню шкіри.

3) Алькоголь не живе у згоді із спекою і некорисно впливає на систему охолодження. При пересохлому стравоході і спрагненому шлунку шклянка холодного пива може у декого викликати коротку насолоду. Одначе три шклянки цього напою підвищують температуру тіла на час до 48 годин.

4) Старий пересуд, що, мовляв, людина не сміє пити воду, коли потіє, під час дошкульної спеки, може спричинити навіть смерть. Людський організм протягом дуже гарячого дня може небезпечно зневоднитись (дегідрація), втратити до 15 літрів води через потіння. У таких випадках байдуже чи пити воду холодну, чи гарячу, швидко, чи поволі, але треба пити, і то дуже багато.

5) Більше соли треба вживати тільки тоді, коли людина не звикла до гарячого оточення і виконує дуже томливу працю. Людський організм відносно швидко достосовується до спеки й поступово з потом виділяє чимраз менше соли.

6) Хоч фізичне відпруження під час спеки — корисна річ, — проте від повної бездіяльности не стає холодніше. Помірковане діяльність дозволяє організмові швидше достосуватись до тепла.

7) Гарячі і дуже холодні душі — не приносять полегші. Найкраще брати купіль температури тіла, двічі на день. Холодна вода збільшує ізоляцію поверхні тіла через звуження кровоносних судин, гаряча ж залишає надовго неприємне почування надмірго тепла.

8) Довге перебування на пляжі не завжди корисне. Нерідко на піску температура доходить до 105° Ф. на висоті голови, а під ногами сягає й до 145° Ф. Плавання у холодній воді відсвіжує тільки на короткий час.

9) Штучне охолоджування помешкань — це приємний, але зайвий люксус. Людина звикає до спеки швидше, уникаючи охолоджуваних приміщень. Вже за день чи два вона почуває себе краще, а за чотири — дивується, що її гаряч взагалі турбувала.

З НАШИХ БУДНІВ

„БАЙКА ПРО УКРАЇНУ"

Тато довго читав „Московського сфінкса" Василя Косаренка - Косаревича, і, прочитавши його врешті, став ще більшим патріотом, як був досі. „Старшого брата" зненавидів до дна душі! Слова „Росія", „російський" вже більше не перейдуть йому через горло, натомість при кожній оказії він користується термінами „Москва", „Московія", „московський". А щоб підкреслити своє презирство до відвічного ворога, — додає ще такі епітети, як „кацапи", „пошехонці", „босячня", „голота" тощо.

Тато не занедбує жадної нагоди, щоб пришити москалям якусь латку, зокрема, коли в хаті є діти, уважаючи, що саме в цей спосіб він прищеплює їм український патріотизм.

— Де була б нині Москва, якби не Україна? — ставить тато реторичне питання, і сам на нього відповідає: — Сиділа б у своїй коростявій Пошехонії і шила б лапті з лика! Хто їм зробив „спутніка", як не українські вчені? Хто є ниніі головними командувачами, як не українці? Малиновський, Гречко, Соколовський, Москаленко і так далі! Або в спорті!.. Та ж на останній Олімпіяді українці здобули кацапам 17 золотих медаль! Якби не участь українців — Москва ніколи не спрятала б першенства з-під носа Америці!

Це останнє своє твердження тато особливо наголошує знаючи, що молоде покоління дуже цікавиться всім тим, що в'яже Україну з Америкою. І справді, якомусь часі, може дві-три години після тієї лекції патріотизму, старшенька доня несподівано питає батька: :

— Тату, чи Україна є держава?

— Яка там держава, — обурюється тато, — коли проклята Москва держить наш нарід у віковій неволі!

— Значить, українці є тепер невільники, раби?

— А що таке „раби"? — перебиває менший синок.

— Слейвс, — пояснює сестричка. — Рабами були колись негри на Полудні, бо білі могли їх купувати і продавати, як худобу.

— О, так, так! — підхопив тато в патріотичному розпалі. — Та українці знаходяться ще в гіршому рабстві: чорних ніхто не морив голодом, не засилав на Соловки, не розстрілював у підвалах, не заганяв у колгоспи!

Діти значуче подивилися одне на одного і нічого більше не сказали. Аж коли батько вийшов з хати, почалась пожвавлена дискусія.

— Щось з нашим татом не в порядку! — покрутила головою доня. — Або він не знає історії Америки, або не знає історії України. Каже, що українці знаходяться тепер у гіршому рабстві, як колись негри на Полудні... Як же це так?.. Адже негри не могли бути американськими міністрами й маршалами, як тепер ними є українці, як вони там звуться...

— І не могли робити „спутніків", бо були неграмотні і не вміли ні читати, ні писати! — додав синок.

— То чому тато таке смішне говорить?..

— Ай донт нов.

Варто б нашим батькам і педагогам бути обережнішими в словах, тезах і висновках, коли викладають молодому поколінню правду про Україну, бо часом, мимоволі і проти волі викладача, ця правда обертається у вигадки і просте пустомельство... Чи можна потім дивуватися цій дівчинці, що зовсім щиро, подитячому, просила маму:

— Мамо, розкажи мені байку про Україну!

Ікер

Василь Волицький

У КИЄВІ 30-го І 31-го СЕРПНЯ 1919 РОКУ

(Фрагмент із спогадів)

(3)

Дещо далі з вигляду перевтомлена, біля 40 років, убого одягнена жінка. З її очей пробивалася розпука-страждання. — „Добродію, — знову благально до мене, — чи не зустрічали на вашому шляху під Києвом молодої дівчини? На ній рожеве плаття, ясне волосся, темні очі. І чим у хаті троє малих діток прокормити і чоловік хворий інвалід? Вона студентка. Вчора рано вийшла з дому. „Там їдуть наші" — казала. Пішла в Жуляни, щоб від дядька принести яких харчів", — пролебеділа безкровними, блідими устами.

Мені пригадався труп молоденької дівчини в рожевій суконці, що, схопивши руками прострілені большевицькою кулею груди, лежала навзнак на полі, по цей бік Червоного Трактира, закинувши злегка зігнену в коліні ліву ногу на праву.

Я був певний: переді мною мати тієї на полі вбитої рятувальниці голодної родини і недужого батька - інваліда. Але чи міг я сказати про це нещасній матері?

— Заспокойтеся, добродійко, — сказав я. — Нещастя тепер багато. Ми зустрічали багато киянок. Може сьогодні-завтра ваша дочка вернеться.

Київ, купаючись у зливі сонця, п'янів радощами. Була неділя. Обабіч вулиць на пішоходах плили хвилі розентузіязмених киян. На їх обличчях променувала радість. З бальконів, з вікон домів і пішоходів молоді киянки кидали на нас квітами. Оклики — „Слава Україні", „Слава галичанам!" — не втихали. Але й гніву до вчорашніх кривавих володарів не приховували кияни. Наближаючись до якогось майдану, ми здалека побачили посеред нього товпу людей. Над товпою вирували вигуки. На щось живе падали удари, а то „щось" м'ячем відбивалось від стіни до стіни стисненого круга. Коли наш рій зрівнявся з товпою — на бруку вже лежала безформна маса злінчованої людини. — „Чекіст!" — упало шорстке, інформативне. — „Вчора, проклятий, голодним вовком по місті шугав, з кватир українців витягав. В ЧК людобойню влаштував. Побачили б їхне криваве діло в Купецькому саду".

На розі двох вулиць, на бруку, перед 5-поверховим домом колишнього Ревкому лежить величезна п'ятираменна зірка з потовченими жарівками. Повстанці от. Зеленого скинули її з найвищого поверху. Недалечко два трупи, мабуть, ревкомівців.

На Хрещатику, коли ми перейшли, мабуть, Миколаївську, нова незабутня картина: з вікна другого поверху погідними очима пророка дивився на нас з великого портрету Тарас Шевченко, ввесь у квітах. Нижче, на бальконі, в серпневому леготі маяв великий жовто-синій прапор, що його ще вранці вручила куреневі киянка Катерина Ревич від київських робітників, які демонстраційним походом перед Думою і врученням куреневі прапора вже вспіли заманіфестувати свою солідарність з Українськими Арміями. Маєстатично дивився безсмертний Кобзар на сонцем залитий Хрещатик приймаючи салют українських вояків.

На подвір'ї Думи стирта крісів, що їх уночі склали червоні „єдінонєделімци". Хтось із стрільців подав мені газетку „Русь", що в московській мові, одинока, у форматі малої чвірки, появилася того дня в Києві. Відомості в ній були скупі та хаотичні. Вона, наприклад, інформувала, що ми б'ємо большевиків у спілці з поляками, і що поляки зайняли вчора (30. 8.) Гомель. Повідомляла також, що до міста має приїхати ген. Кравс.

А в Думі, власне в Команді куреня не вмовкав телефон. З Печерського пор. Слюсарчук зголошував, що його Восьма сотня згідно з наказом ще до світу обсадила артилерійське депо і що вже о 7-ій годині денікінці підійшли збоку Слобідки, на лівому березі Дніпра, до Ланцюгового мосту на Дніпрі. Китайський і грузинський консулі жадали охорони, бо товпа, мовляв, намагається вдертися в приміщення консулятів. З арсеналу пор. В. Струць інформував, що в його районі збираються групи чорносотенців. І знову пор. Слюсарчук: „Денікінці обеззброїли сотню 2-го Коломийського куреня, що охороняла Ланцюговий міст і, виконуючи наказ — „здержувати, але не стріляти" — загороджувала денікінцям перехід через міст до Києва. Добровольці вже на цьому березі, на Дніпровому спуску. Їхній офіцер з'явився в мене і заявив, що денікінці бажають порозумітися з вищою командою УГА в справі дальших військових операцій проти большевиків.

На Київ насувались зловіщі хмари. Пор. Кривоносюк намагався зв'язатися з вищою військовою Командою, але всі його зусилля були даремні. Рішив на власну руку вислати до добровольців на переговори пор. В. Юрченка, команданта 9-ої сотні, числячи на те, що проволокою виграє на часі і в міжчасі таки зв'яжеться з Командою 8-ої бриґади або Третього Корпусу. Голова Думи Рябцов запропонував своє авто і разом з пор. Василем Юрченком поїхав на зустріч з денікінцями.

Не більше як за пів години пор. Юрченко був знову в Думі — в Команді куреня. Він поінформував, що серед добровольців є багато офіцерів, що їхній полковник Н з яким йому „припала честь" говорити, почав глузувати, коли почув, що УГА під проводом Головного Отамана Петлюри бореться за Самостійну Україну, що український нарід, суверен країни, має незаперечні права бути вільним господарем на своїх землях і що ніхто не може заперечити Україні прав на самостійність і соборність.

— „Какая там Самостоятельная і Саборная Украіна! У нас, далжни ви понять, девіз — велікая, єдіная і неделімая Расія".

З цим і розійшлися.

Ледве пор. Юрченко передав Команді куреня повідомлення про результат своєї поїздки до денікінців, як перед Думу заїхав гарно виплеканим „каштаном", розсівшись у вигідному повозі, якийсь денікінський штабс капітан. Верхи, на другому коні, його супроводжав терський козак.

З СОВЄТСЬКОЇ ПРЕСИ

За екраном совєтського телевізора

Московські „Ізвєстія" подають кілька типових листів, одержаних від власників телевізорів:

„Ми з дружиною, — пише з Тули якийсь Гущин, — зібрали гроші на телевізор. Нарешті купили „Рубін—2". В родині — велика радість. Т. не надовго — наш телевізор і місяця не послужив: поламався, попсувався. Гаразд, думаю собі, в Тулі є телевізійні направні майстерні, направлять мого телевізора. Направили. Одначе, за два дні перегоріла лямпа. Було це 6-го червня. Від того часу ніде в місті не можу знайти цієї лямпи. Телевізор стоїть, як сирота".

„...Я купив телевізор „Темп" у 1957 році, — пише якийсь Буряковський з Києва. — Від того часу, замість відпочинку, безперервні клопоти і великі матеріяльні витрати. Уже змінив три кінескопи. А кожна така зміна коштує 400 рублів".

П. Халяві з Білгороду трапився нікчемний приймач „Львів", В. Мануківському — „Знамя", А. Теплому — „Авангард" Ю. Забияці — „Німан" і т. д.

Про яку надійність телевізора можна говорити, — заявляє інженер Безуглий, — якщо половина нових апаратів псується ще перед закінченням 6-місячного ґарантійного реченця.

Хрущов на світовій Олімпіяді

Нікіта Хрущов не поминув нагоди, щоб висловити „гаряче вітання" учасникам Світової Олімпіяди, що відбувається в Римі. З цього приводу московська „Правда" з 25-го серпня пише: „Дух дружби витає над вічним містом. Сьогодні блискавкою рознеслася вістка про послання Н. Хрущова. Звернення Хрущова до учасників Олімпійських Ігрищ має особливе значення, яке виходить поза межі звичайного привіту. Це — заклик до олімпійців, до всіх спортовців, до італійського народу добиватися послаблення міжнародного напруження".

Вічна большевицька тактика — „лови злодія".

Сектанти на цілинних землях

Кореспондент „Правди" в статті „Непримиренність" з 26-го серпня пише про чимраз активнішу діяльність баптистів в Акмолинській області. „Якщо людина разом із своїми товаришами, — нарікає він, — побудувала нове містечко в цілинному краю, до чого ж тяжко їй бачити, як на чистій землі заводяться бур'яни. На хлібоприймальному пункті в найгарячішу пору, коли треба було рятувати збіжжя від дощу, раз і другий не вийшло до праці декілька робітників. Виявилося, що у баптистів були тоді молебствія. В школі дівчинка поклала на стіл піонерську краватку, виступила з піонерської організації, — це теж було діло рук баптистів. Перестудився чоловік і зліг у ліжко на два тижні. Це баптистський проповідник улаштував в Ішимі хрещення тринадцятьох новонавернених..."

Ще нарікає кореспондент, що молодь не цікавиться зовсім антирелігійною пропаґандою. В Єсільському клюбі, — пише він, — підготовили атеїстичну лекцію. На афіші: — „Чи був початок і чи буде кінець світу?" — Лектор щойно піднімається на трибуну, а з залі йому вже ставлять питання: „А чи будуть після кінця світу танці?" Молодий пропаґандист райкому партії Носов, — закінчує свою статтю кореспондент, — болісно переживає невдачу таких лекцій.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

З життя Балтіморського Відділу УМІ

З-поміж українських культурно-освітніх установ Балтімору своєрідне завдання виконує Балтіморський Відділ Українського Музичного Інституту. Впродовж семи літ свого існування оснований у вересні 1954 р. він не тільки старається доложити своїх зусиль в напрямі вирощування українського музичного нарибку, але й є розсадником, кольпортером і пропаґатором творчих надбань української музичної культури.

Ця остання сторінка діяльности Інституту особливо унагляднилась під час останнього шкільного року. Балтіморський Відділ УМІ конкретно виконав приписані шкільні обов'язки, на річних іспитах в присутності дир. Ігоря Соневицького 28-го червня, а крім того приготовив чотирьох своїх учнів до авдиції Національного Братерства студентів-музиків ЗДА, учителі яких об'єднані в Національній Гільдії Вчителів фортепіяну ЗДА. В цій авдиції, що відбулася 13 травня в Балтіморі взяли участь такі ученики УМІ: Марія Радь (II н.), Богдан Булавка (III н.), Ліліяна Шав'як (I сер.) і Марійка Хмілевська (II сер.). Музична техніка та чуттєва інтерпретація граних ними творів була настільки висока і правильна, що всі умівські учасники авдиції дістали найвищі кваліфікаційні оцінки і окремі похвали від американського судді, Гертруди Люїзи Нюман, яка в осібнім листі до керівника балтіморського Відділу УМІ, професорки Л. Шав'як, заявила, що їй рідко приходиться чути таку добру групу молодих учнів. При цій нагоді американські вчителі музики виявили бажання познайомитися з творами українських композиторів, і таким чином вищезгадана авдиція стала початком професійно-товариських взаємин між балтіморським Відділом УМІ та американським музичним середовищем.

Українська публіка Балтімору мала нагоду почути поступи учнів балтіморського Відділу УМІ під час їхнього останнього концерту-попису, що відбувся 12-го червня ц. р. Вона віднеслась до їхнього виступу щиро і прихильно. Цей концерт-попис був присвячений пам'яті основоположника і першого директора УМІ, — проф. Романа Савицького, в честь якого Ліліяна Шав'як відограла власну композицію „Смуток", Марійка Хмілевська Шумана „Чому", а керівничка Відділу присвятила його пам'яті вступне слово.

Програма попису складалася з української частини, та з творів неукраїнських композиторів. А що в цьому році український музичний світ відзначав 20-річчя смерти Нестора Нижанківського, а ввесь світ ще й роковини Шумана і Шопена, то й в пописі балтіморських учнів УМІ частіше чулося твори цих композиторів, а навіть коротенькі довідки про їхнє життя і творчість виголосили учні Відділу: Леся Пісецька про Нестора Нижанківського, Богдан Булавка про Р. Шумана і Марійка Хмілевська про Шопена. В концерті виступили такі учні: Ірця Корж, Ігор Поліщук, Оля Стасюк, Марко Баб'як, Маруся Радь, Уляна Стельмах, Богдан Булавка, Леся Пісецька, Міра Лов Герман, Флоренс Сілвер, Лідія Баб'як, Ліліяна Шав'як, Марійка Хмілевська. Всі вони — учні кляси фортепіяну проф Л. Шав'як, їхній рік навчання: від підготовчого до II середнього.

Міра Лов Герман і Флоренс Сілвер виявили в останньому шкільному році не менше пильности, терпеливости і самопосвяти, як українські учні Інституту, і їхній бравурний виступ під час останнього концерту численна українська публіка сприймала особливо тепло. Батьки обидвох учениць висловлювались з признанням про педагогічну систему Українського Музичного Інституту.

З такими позитивами Балтіморський Відділ УМІ входить у новий рік навчання, впевнений, що з новим шкільним роком ряди його учнів збільшаться свіжим припливом передусім української молоді, а це свідчитиме про те, що балтіморці не тільки словом, але й ділом оцінюють національну вартість української музично-виховної установи в своїм місті.

Б. М-ський

Бенсон закликає Ніксона не давати виборцям нездійсненних обіцянок у фармерській програмі

Шикаго. — Секретар рільництва Езра Тефт Бенсон на пресовій конференції дораджував віце-презентові Річардові М. Ніксонові не обіцяти фармерам того, чого не можна буде здійснити після виборів. На думку Бенсона найкращий спосіб здобути фармерські голоси, — це підтримувати здорову фармерську програму теперішнього уряду, бо не є вірне твердження, що фармери є невдоволені з рільничої програми Бенсона. Ніксон не сміє наслідувати демократів, які обіцяють виборцям те, чого не можна буде здійснити. Демократи обіцяють допомогу фармерам у висоті 90-відсоткового паритету, гадаючи, що це, разом із контролею засівної площі, розв'яже фармерську кризу. Але історія останніх років свідчить про те, що високий паритет не поліпшив фармерської кризи, бо надвишка харчових продуктів постійно зростає. Бенсон повідомив, що буде вести виборчу кампанію в користь Ніксона, і першу промову виголосить в „Дні Праці" в Річмонді в Вірджінії.

● **У Римі,** під час Олімпійських ігрищ, італійські й закордонні журналісти так часто й настирливо напастували видатніших спортовців, що Ларрі Снайдер, лідер американської дружини, вивіз із спільного помешкання та „сховав" в маленькому готелі дякуна Джона Томаса, якому грозило нервове заламання внаслідку браку спокою від журналістів вдень і вночі.

● **Артретична і Ревматична Фундація в Ню Йорку** видала книжку під заголовком „Знахорство про артретизм" (Артрайтіс Квейкері Тудей), яку задармо висилається кожному, хто цього забажає. В книжечці пишеться про несумлінні реклями ліків на артретизм, на які американці річно видають по 250 мільйонів долярів, не маючи з них жадної полегші в недузі. Книжку висилає Arthritis and Rheumatism Foundation, 10 Columbus Circle, New York N. Y.

● **Далай Лама заповів,** що він вишле окрему делеґацію до Ню Йорку, яка буде старатися, щоб справу народовбивства, що його китайські комуністи допускаються в Тибеті, поставлено на денний порядок Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй.

Вильосовано порядок тенісових першенств УСЦАК на Союзівці

Провідник тенісового турніру УСЦАК, що відбудеться на Лейбор Дей Вікенд (3-, 4- і 5-го вересня ц. р.) на Союзівці, інж. Б. Рак, скликав засідання комісії для вильосування і устійнення порядку гор, згідно із затвердженим правильником турніру Спортової Централі. Зібрані 31-го серпня: голова СУАСТ — д-р Е. Жарський, голова КЛК і організатор турніру — інж. Б. Рак, прес. референт СУАСТ — В. Сохан, та члени турнірової комісії — інж. В. Шарко і інж. Я. Бурбелло, вильосували та затвердили наступні пари елімінаційної та першої рунди гор турніру:

I. Конкуренція чоловіків:

1—2 Ю. Король — А. Герус,
3—4 З. Маркевич — О. Чапельський,
5 З. Зубрицький грає з переможцем пари 6—7,
6—7 Б. Кучинський — О. Коваль (елімін. рунда),
8—9 О. Пихан — М. Ломаґа,
10—11 М. Миколенко — Р. Граб,
12—13 Т. Древницький — Б. Кудрик,
14 Ф. Мельник грає з переможцем пари 15—16,
15—16 О. Слупчинський — М. Яримович (ел. рунда),
17—18 П. Шиприкевич — М. Заревич,
19—20 М. Воробкевич — Ю. Купчинський,
21—22 Л. Крупяк — Ю. Ломаґа,
23 Я. Довбуш — грає з переможцем пари 24—25,
24—25 В. Шарко — М. Шиян (ел. рунда),
26—27 А. Пащук — Р. Шипула,
28—29 З. Форович — Ю. Копистянський,
30—31 Б. Левицький — Р. Смаль (ел. рунда)
32 Б. Думин — грає з переможцем пари 30—31,
33—34 В. Герлинський — Р. Комарницький,
35—36 В. Шпічка — А. Гончаренко.

II. Конкуренція сеньйорів:

1 М. Венгринович — грає з переможцем пари 2—3,
2—3 К. Бень — О. Лисяк,
4—5 М. Лепкалюк — О. Гайський,
6—7 Р. Ракочий — Р. Гавриляк,
8—9 Б. Каратницький — Р. Дзерович,
10—11 В. Соколовський — Е. Колянковський,
12—13 Я. Рожанковський — І. Павлічка,
14—15 В. Гук — В. Ленець.

III. Конкуренція жінок:

1—2 І. Стецик — З. Салик,
3—4 Т. Могильницька — А. Олесницька,
5 М. Душник — грає з переможцем пари 6—7,
6—7 І. Рожанковська — Л. Палій (елім. рунда),
8—9 І. Купчинська — О. Качала.

IV. В конкуренції юначок — три зголошені розіграють за першість кожна з кожною.

V. Група юнаків — буде по-можності розділена на дві вікові групи, в яких відбудуть учасники гри згідно з правильником.

В льосуванні пар взято під увагу висліди попередніх змагань, щоб фіналісти, півфіналісти і чвертьфіналісти їх не зустрінулись зі собою відразу в елімінаційній, чи першій рунді цьогорічного турніру.

В. С.

П О Д Я К А

Цією дорогою складаємо прилюдну подяку управителеві хлоп'ячого табору на Оселі Українського Робітничого Союзу „ВЕРХОВИНА" в Глен Спей, Н. Й.,

Вп. проф. Петрові Прусові

за дбайливу опіку над нашими дітьми, в часі останнього літнього сезону.

П. проф. ПРУС доложив усіх старань, щоб табір провадити згідно з програмою наміченою Радою Культури УРСоюзу і Управою Оселі. Відпочинок, дозвілля, купіль в озері, спорт (зокрема копаний м'яч), прекрасно зорганізований хор, мистецькі продукції при ватрах, взірцевий порядок в приміщеннях табору, а понад усе любов до дитини та індивідуальний підхід до кожного таборовика, були змістом праці проф. ПРУСА.

Нехай цих кілька слів признання буде моральною винагородою за його високоцінну та відповідальну працю.

БАТЬКИ

Глен Спей, Н. Й., 28-го серпня 1960.

✝

Ділимося сумною вісткою, що в четвер, 1-го вересня 1960 року, після довгої і важкої недуги відійшов від нас у Вічність, померши в Ню Йорку, на 16-му році життя,

бл. п. ЮРІЙ РАБІЙ

учениж гайскулу, пластун-юнак.

ПАНАХИДИ будуть відправлені в СУБОТУ і ПОНЕДІЛОК, 3-го і 5-го ВЕРЕСНЯ 1960 р., в год. 8:00 ввечорі, в похоронному заведенні Петра Яреми, при 7-ій вулиці в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбудеться у ВІВТОРОК, 6-го ВЕРЕСНЯ 1960 р., в год. 10:00 ранку, до української католицької церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Норт Арлінґтон в Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОЛЕКСАНДРА РАБІЙ — мати
ТЕТЯНА РАБІЙ — сестра
і РОДИНА

✝

З великим болем сповіщаємо Родину, Приятелів та все Українське Громадянство про смерть Найдорожчого нашого МУЖА, ТАТА, БРАТА і ШВАГРА,

д-ра МИХАЙЛА ГОДОВАНЦЯ

б. адвоката в Тлустім, Зах. Україна і б. Начальника суду в Янові, к. Львова, який відійшов від нас у Вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, дня 31-го серпня 1960 р., проживши 58 років.

ПАНАХИДА буде відправлена у П'ЯТНИЦЮ, дня 2-го ВЕРЕСНЯ 1960 р., в год. 8:00 вечора, в похоронному заведенні М. Насевича, при Норт Френклін і Бравн вул. у Филаделфії.

ПОХОРОН відбудеться в СУБОТУ, дня 3-го ВЕРЕСНЯ 1960 р., з Катедральної Церкви Непорочного Зачаття Пречистої Діви Марії, при Норт Френклін вул., в год. 9:00 ранку, на цвинтар у Факс Чейзі.

Залишені в глибокому смутку:

ГАЛЯ — дружина
ЮРІЙ — син
інж. ЛЕВ і СТЕФАНІЯ ПУШКАРІ
інж. ЗИНОВІЙ і СТЕФАНІЯ КОХАНОВСЬКІ
д-р ВОЛОДИМИР і СТЕФАНІЯ ПУШКАРІ

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

Пошукую
СУПЕРА
до невеликого будинку в обмін за приміщення. Може бути старший, одинокий, або сімейний чоловік.
Телеф.: PR 8 3423
(після 8 ої год. вечора)

PROFESSIONAL

ЧИ ВИ — ВІДПОВІДНА ЛЮДИНА ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ НАГОДИ ЖИТТЄВОЇ КАР'ЄРИ?
Докладний вишкіл в професії асекурації на життя. Безплатно. Без зобов'язання. Успішні кандидати дістануть принадливі пропозиції праці. Напишіть або закличте: Mr. BLACK
415 Madison Ave., NYCity
PLaza 5-2800

ПРАЦЯ
PROFESSIONAL HELP

REGISTERED NURSES

THIS IS THE OPPORTUNITY YOU HAVE BEEN LOOKING FOR.

Education in the oldest chartered university in the United States (hospital-sponsored scholarships available. Wonderful year-round climate, two hours to the mountains, four hours to the sea close to the great metropolis of the South.

All this, in addition to satisfying work in a 161-bed, JCAH fully accredited general hospital. Excellent personnel policies, evening and night differential, good food; and educational scholarships. Vacancies in all services.

DON'T MISS THIS.
Apply now to **Administrator.**
ATHENS
GENERAL HOSPITAL
Athens, Georgia

РІЗНЕ

Licensed
REAL ESTATE SALESMAN
дає поради при купні та продажу будинків, які заощаджують Вам багато тисяч грошей. Маю добрий досвід та право на посередництво при купівлі й продажу домів.
Телеф.: PResident 8 3423

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

SHARE IN AMERICA
BUY U.S. SAVINGS BONDS

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Сен. Кіфовер проти очорнювання у виборчій кампанії

Вашингтон. — Секретар Естер Кіфовер, промовляючи в Сенаті, нарікав на те, що „країна є залита фальшивими і наклепницькими протикатолицькими матеріялами", які змагають до того, щоб не допустити до вибору на президента сенатора Джана Ф. Кеннеді. Сенатор із Теннессі казав, що цьогорічні вибори в ЗДА притягають увагу всього вільного світу, який зв'язує надію на волю на всіх континентах із перемогою демократії в ЗДА. Сен. Кіфовер твердив таке: „Ми не можемо довше дозволити собі на люксус байдужности до тих закордонних народів, які дивлять на нас, бо, можливо, що наше життя залежатиме від їхньої реакції у відношенні до ЗДА". Кіфовер казав, що „кампанія очорнювання" пошкодить дуже нашій країні за кордоном; вона також „принесе шкоду душі і сумлінні нашого народу". Літературу ненависти до католиків висилається поштою або підкидається під двері мешканців подібно, як це робилося в 1928 році проти кандидата католика нюйоркського мешканця Алфреда Е. Смита. Протикатолицьку літературу висилають Ку Клакс Клан, що „фальшиво називається Комітетом за конституційний уряд", і магазин „Гюмен Івентс".

● Римокатолицькі єпископи Канади видали окреме звернення з приводу Дня Праці, і в ньому закликають уряд допустити до Канади якнайбільше нових імігрантів навіть тоді, коли б це могло спричинити обниження життьової стопи канадійців, бо спільне добро країни стоїть понад добром окремих груп в країні.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

Пошукуємо
ЖІНКИ
для догляду до однорічної дитини.
Повне утримання, платня.
Телеф.: ESsex 4-2182

Потрібно
ДІВЧИНИ
до помочі в крамниці-гросерні. Помешкання та харч може бути на місці.
Телеф. в Лонг Айленд:
HU 2-9648

ДО ПРАСУВАННЯ,
з ужиттям такого заліза, як дома. Гарантія праці цілий рік. Платні свята і 3 тижні вакацій. Air conditioned фабрика.
1419 Summit Avenue
(corner 15th Street)
Summit, N. J.

BUSINESS OPPORTUNITY

CONCORD, Staten Island
Добра нагода для подружжя або родини.
ЛАНЧОНЕТА,
поставлена тому 11 років. Тепер дає $500.00 і більше тижнево. Все устаткування із нержавіючої сталі, 5 сервинь, ліз на 10 р., 10 р. право заміни. Добре положення. Знаменита нагода. Поміркована ціна. Телеф.:
GI 7-9660 — ask for Nick.

MISCELLANEOUS

Ношений ОДЯГ
— для —
ПОСИЛОК в ЕВРОПУ,
куплений в льомбардах, майже новий для жінок, мужчин і дітей.
Нечувано низькі ціни.

Зовсім нові мужеські костюми від	$20.00
Убрання	$5.00 і більше
100% вовняні штани	$ 4.00
Зимовий плащ від	$ 8.00
Жіночий одяг	$ 3.00
Жіночі костюми з вовни і шовку	$ 4.00
Вовняні спідниці	$ 1.50
Дитячий одяг з найл.	$ 0.70
Найлонові блюзки і сорочки	$ 0.70
Мужеські сорочки	$ 0.70

ВСЕ, ЯК НОВЕ.
Прошу самим переконатися без жадного зобов'язання.
Відкрито: від 10 рано до 7 веч. від понеділка, включ. суботу.
Зверніть увагу на нашу адресу:
Szabadi de Lux
USED CLOTHES
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Sts.)
New York City
Для вашої вигоди:
TR 6-7460

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
Найліпша шведська печеня
SMORGASBORD.
Перекуски — Коктейлі — Обіди
— ОХОЛОДЖЕНО —
PL. 9-6260

MISCELLANEOUS

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА
ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ - STORAGE
Відбір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

ЛІКИ
це найбільш
КОРИСНИЙ ДАРУНОК ДО КРАЮ!
Висилаємо до Европи
20% ЗНИЖКИ
ГАРАНТІЯ ДОСТАВИ.
Мито оплачується тут.
Висилаємо
ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ
Rimifon, Penicillin, Streptomycin, Glucose, Cycloserine, Vitamins — Igrapyrin, Orinase (diabetes), Urodan.
Спеціялісти европейських рецепт полагодять Ваші рецепти точно.
Европейські плоскі
ТЕРМОМЕТРИ.
СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ
для хворих на туберкульозу, артретизм, ревматизм, для діябетиків, з високим тисненням крови і т. д.
Говоримо ВСІМИ мовами.
Пишіть або телефонуйте:
B. FELDMAN PHARMACY
111 Ave. "A" & 7th Street
NEW YORK CITY
Tel.: OR 7-5980
СПЕЦІЯЛЬНО: При замовленні поштою або особисто, залучіть вирізок цього оголошення, а одержите на вищезгадані ліки й всі інші 20% ЗНИЖКИ, яку з огляду на велике замовлення покупців — продовжуємо.

REAL ESTATE

2-род. ДІМ — Eckgrund St. приб. 5,000 sq. ft. в центрі місцевости Pulaski Blvd., гараж на 2 авта, дерева, кущі, бизнесова дільниця, 1 бл. від Main St. Ціна $19,500, готівки $3.500, решта гіпотека. Оглянути після домовлення. Телеф вечорами в суботу і неділю:
Kings Park 2-4626
або від понеділка до п'ятниці, від 10 до 3 по пол.:
PR 4-5200 (Brooklyn)

REAL ESTATE

BRONX, N. Y.
Fordham Vicinity — 9-кімн. дім, в доброму стані, нові шінглі та свіжо відновлений. Добрий дохід. 4 кімнати винаймається, що дає понад $200 місячно. Модерна лазничка і кухня, мосяжні рури, олив. огрівання, близько школ, склепів та комунікацій. Добре купно за $17,000.
Телеф.: LU 4-8548

COLLEGE POINT, L. I.
Чудовий 2-род. дім, 85 × 100, 5 + 5 кімнат, обидві вільні, модерн. лазничка, викінчений підвал, нове газ. огрівання. Гараж на 2 авта, 2 комірки город. Новий пліт. Дім надасться для мами і доні. — $26,500
Треба оглянути.
IN 1-9059

ДОМИ — бизнеси — МОРҐЕДЖІ
BUTTERLY & GREEN, Corp.
В. Кузьминський
168-25, Hillside Avenue — JAMAICA, L. I., N. Y.
Tel.: JA 6-6300
ЩОДНЯ від год. 11:00 — 8:00 вечора.
Окремі відділи для нових будинків, бизнесів, морґеджів і т. д.
— ВЛАСНЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПАРКУВАННЯ —
Кілька вибраних, спеціяльно рентабільних пропозицій:
FLUSHING — 3 бл. сабвей, гарний город — ще один 4-род., мур. дім; — БЕЗ РЕНТ-КОНТРОЛІ, 5 кімнат для власника та $275.00 місячний рент. Ціна — $32,500.
ASTORIA — 6-род., мур. дім, мешкання по 5 баксових кімнат, річний рент $4,800. Ціна — $30,000.
Багато речей вже від $15,000.
ПОНАД 1,000 ВСЯКИХ ІНШИХ ДОМІВ У ВСІХ ГАРНИХ, ЗЕЛЕНИХ ОКОЛИЦЯХ.

АКРИ ВИСОКО СУХО **$749** ЗА АКР
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Ми не продаємо таких парцель, де нема готових удогіднень. Проте висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонг Айленді вказує відразу второпному купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали п'ять років тому за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто то і повірив би в це? Хай Ваші гроші ростуть разом із зростом Лонг Айленду! Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — ПО $10 МІСЯЧНО
Зразковий „бонгало" при Jericho Turnpike, Route 25 — Three miles past Smithtown; ALSO NEW OFFICE on Jericho Turnpike, Route 25 — One mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Turnpike, Selden.
K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

MISCELLANEOUS

СПЕЦІЯЛЬНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ!
Всім, хто посилає
ПОСИЛКИ ДО КРАЮ,
хочемо звернути увагу на те, що в новому сезоні, ми приготовили кілька родів посилок, які є для клієнтів дуже дешеві, а в краю мають велику вартість, а саме:

1. a) подвійні капи "Made in Italy" — 1 кусник
   b) матеріяли на три мужеські або жіночі убрання — 3 кусники — 12 ярдів
   c) підшивка — 1 кусник — 4½ ярдів
   d) нитки — 3 шпульки
   e) ґудзики — 2 тузіни
   f) голки — 1 пачка
   ЦІНА — $49.90
2. a) матеріяли на 6 (шість) мужеських або жіночих убрань — 5 (п'ять) штук — 20 ярдів
   b) підшивка — 2 кусники — 10 ярдів
   c) нитки — 5 шпульок
   d) ґудзики — 3 тузіни
   e) голки — 1 пачка
   ЦІНА — $49.90
3. a) капи АКСАМІТНІ, розміром 190 × 230 "Made in Italy" — 2 кусники
   b) матеріяли на 6 (шість) мужеських або жіночих убрань — 5 кусників — 20 ярдів
   c) підшивка — 2 кусники — 10 ярдів
   d) нитки — 5 шпульок
   e) ґудзики — 3 тузіни
   f) голки — 1 пачка
   ЦІНА — $99.90

В ті ціни входять всі оплати і достава адресатові. Всі посилки є обезпечені і їх достава є ґарантована.
До цих стандартових посилок можете додати інші Ваші речі і за це треба тільки доплатити додаткове мито.
Ми запевняємо Вас, що це є найдешевші посилки за цю ціну, а за якість товару беремо повну відповідальність.
Щодо пробок матеріялів і дальших інформацій, пишіть у своїй рідній мові, і Ви скоро одержите відповідь від нас.
General Parcel & Travel Co., Inc.
132 FRANKLIN Avenue — HARTFORD, Conn.
Tel.: CH 6-4724

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ
ALMOHR CO.
136 FIRST AVE. NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510
— поручає —
ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари:
ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ
НА ВИСИЛКУ ПАЧОК
Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і суконки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бритви, діяманти, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п.
НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД
Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.
ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

ШКІРА і ТЕКСТИЛЬНІ ВИРОБИ
ДО ВСІХ ЧАСТИН ЕВРОПИ

Найкращий ЮХТ зі всіма додатками на 4 пари чобіт з пересилкою, обезпеченням та оплатою мита	$78.50
Шкіра БОКС з усіми додатками, як вище, на 4 пари чобіт (імпорт. бокс з Німеччини)	$95.40
ЮХТ, на 6 пар черевиків з холявками	$70.00
Або БОКС, як вище (імпорт. з Німеччини)	$80.50

Ми теж маємо такі текстильні вироби: хустки, матеріяли вовняні імпортовані і місцеві, светери, скарпетки, полотна, матеріяли на суконки, черевики (готові) та інше.
Тепер ми можемо висилати комбіновані пачки зі шкірою на 1, 2 або 3 пари черевиків — чобіт, разом із текстильними виробами.
Шкіру і текстильні вироби висилаємо безпосередньо з ВЛАСНОЇ ГУРТІВНІ — негайно по одержанні замовлення — Вашій Родині.
Маємо великий вибір шкіри і текстильних виробів.
Уділяємо інформації в українській мові.
N. Y. & N. J. LEATHER CO.
186 MONROE STREET — PASSAIC, N. J.
Фірма існує вже 50 років. PRescott 7-5037

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

Антологія поезії поляглих, розстріляних, замучених і засланих українських поетів в р.р. 1920-1945,
„ОБІРВАНІ СТРУНИ"
Вибір передмова й довідки
БОГДАНА КРАВЦЕВА
Ціна $3.00 — Замовляти.
Svoboda Book Store
JERSEY CITY 3, N. J. 81-83 Grand St.,

Обдаруйте своїх Рідних ДАРУНКОМ — ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других.
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
LICENSED BY INTOURIST
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — CHelsea 3-2583
141 Second Ave. — NEW YORK CITY — Р. Ганкевич — Tel.: GR 5-7430
Відкрито: ЩОДЕННО — від 9:00 до 6:00 веч.; в НЕДІЛІ — від 9:00 до 4:00.
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877 І. Щербина	132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724 Я. Тростянецький	332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674 П. Остапчук	1855 W. 47th Street CHICAGO 9, Ill. Tel.: Dickens 2-8232 В. Процик
900 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461 Д. М. Гіряк	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3080 Б. Ухач	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878 Т. Гриців	359 West Broadway S. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

217 E Hennepin Ave. — MINNEAPOLIS 14, Minnesota. — Tel.: FEderal 2-4908
3216 Sunset Boulevard — LOS ANGELES 26, Calif. — Tel.: NOrmandy 5-9887
Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, гарантує на 100% доставу кожної посилки.
Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).
В крамницях вибір першоклясних товарів, — по дуже низьких цінах.
Жадайте безплатного каталогу з точним перечисленням нових ставок мита і обслуги.

ARKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
OR 3-3550 New York City
Нові й гарні картки іменинові, уродинові, в день шлюбу, та багато інших.

ЛІКУВАННЯ ВЕРЕДУ ШЛУНКА
концентровані чайні екстракти для лікування ульку, з причини надквасоти.
8 унцій — $12.00
KIEHL PHARMACY
109 3rd Ave., near 13th St.
New York City

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

В хвилині смутку покладайтеся на похоронне заведення з довгим досвідом, що приносить духове заспокоєння в тяжкім горю.
JOHN SMOLENSKI FUNERAL HOME
Mr. Leon P. Klementowicz, Funeral Director
1044 Manhattan Avenue
Brooklyn, N. Y.
Гарна, охолодж. каплиця.
EVergreen 9-4171

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПОСТАВТЕ СОБІ САМІ ПИТАННЯ
про висилкову фірму, заки вишлете
ПОСИЛКИ — ДАРУНКИ
до всіх країн Европи й Азії

1. Чи це є відповідальна фірма?
2. Чи Ви самі в тому переконалися?
3. Чи фірма є уважливо-солідна в пакуванні, висилці і приготуванні документів?
4. Чи уживає до цього найліпші пачки?
5. Чи фірма ця є в бизнесі довше, як 25 років?
6. Чи це є офіціяльно АВТОРИЗОВАНА фірма?

Відповідь на всі ці питання є **ТАК,** якщо Ви вишлете свої пакунки через один з Відділів:
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St. PHILADELPHIA 6, Pa. WAlnut 5-3455	1991 Broadway NEW YORK 23, N. Y. LYceum 5-0900
4102 Archer Ave. CHICAGO 32, Ill. FRontier 6-6399	683 Hudson Ave. ROCHESTER 21, N. Y. BAker 5-5923
1313 Addison Rd. Cor. Superior Ave. & 71 St. CLEVELAND 3, Ohio UTah 1-0807	263 Market St. NEWARK 2, N. J. MArket 3-1968
6446 Michigan Ave. DETROIT 10, Mich. TAshmoo 5-7560	390 W. Broadway S. BOSTON 27, Mass. ANdrew 8-8764
851 Hollins Street BALTIMORE 1, Md. MUlberry 5-5787	346 Third Ave. PITTSBURGH 22, Pa. GRant 1-3712
202 Second Street LAKEWOOD, N. J. FOxcroft 3-6621	174 Tilghman Street ALLENTOWN, Penna. HEmlock 5-2069

979 So. Broad Street
TRENTON, N. J.
EXport 4-8085

ПРИСПІШІТЬ СВІЙ ПАКУНОК ДО НАС, А МИ ПРИСПІШИМО ВИСИЛКИ ВІД НАС.

Пішліть ПАЧКИ-ДАРУНКИ Рідним і Друзям
Найбільш відповідальна фірма висилки пачок до всіх країн Европи і др
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED by U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Достава пачок ґарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка ЗАБЕЗПЕЧЕНА. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости, по уміркованих цінах.
Відкрито: ЩОДЕННО — від 9-6 веч.; СУБОТИ І НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Ave. NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Ave. DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747	651 Albany Avenue HARTFORD, Conn. CHapel 7-1564
107 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 N. Ashland Ave. CHICAGO 22, Ill. HUmboldt 6-2818	1900 Fleet St., S. Wolfe BALTIMORE 31, Md. DIckens 2-4240	397 A. West Broadway S. BOSTON 27, Mass. ANdrew 8-2718
46 Whitehead Avenue SOUTH RIVER, N. J. CLiford 7-6320	126 Tilghman Street ALLENTOWN, Pa. HEmlock 5-0415	2240 Professor. CLEVELAND 13, Ohio SUperior 1-1164	109 Burnet Park Drive SYRACUSE, N. Y. GRanit 8-8435

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!
4% річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.
Починаючи 1-го липня 1960 р.

- Ощадності, забезпечені до $10,000.
- Гроші, одержані до 15-го ВЕРЕСНЯ 1960 р., будуть процентувати нові дивіденди від 1-го ВЕРЕСНЯ.
- Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ